

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Pénzosztogatás

Miket nem érünk meg ebben a szerencsétlen esztendőben! A babonás lélekben a 13-as számtól való rettegés még nagyobb lesz, hogy az 1913-iki esztendő annyi megpróbáltatást hozott az országra.

A legszebb reménnyel indultunk neki az esztendőnek és juliusi zivatarok, égi háborúk, orkánok, az esőzések tönkretették a gazdát s nagyon sok vidéken sötéten szavalják Vörösmarthy vén cigány rapszódiajának keserű szavait: „Oda lett az emberek vezére!” A Küiküllő, a Szamos, a Tisza, a Maros száz és száz virágzó falut juttatott a koldusbotra és olyan nagy az inség, hogy a kormányhatalomnak kell rémítő sebeit orvosolni.

S az erőtlenség, a kifosztott, az adósságokban vergődő népnek kell a pa porismuson a maga emberbaráti érzése által indítva segíteni.

De hát ahol az elemek romboló pusztítása teszi tönkre a veritékes emberi munkát, ott Dárius kincse sem lenne elég a sorscsapást megváltoztatni.

Mikor a közjótékonyosság az emberek tömegéhez segítő kézzel nyúl, rendszerint piszkos ügyek lesznek belőle. Nem is kell a messinai földrengésekre rámutatni, ahol a helyi bizottság kezén eltűntek az európai adományok, mert hiszen pátriánkon is van, habár kisebb arányban, példa az apró visszaélésekre.

Nálunk a közjótékonyosság filérei nem sikkadtak el, de megtörtént, hogy a hatósági segélynyújtás mellett egy-egy hivatalosan éhezőknek inségesnek mondott felsegítési-alany a maga közsegítségét takarékpénztári betéteinek gyarapítására szánta. Ez történt néhány éve Hódmező-Vásárhelyen, a mint azt annak idején hivatalosan megállapították.

Vigyázzunk, nehogy újra az ilyesmi következék be. Azt átlátjuk, hogy ekkora csapást enyhíteni emberi kötelesség, de a föltevéshez kell csak nagy tudomány, amint azt körünk egyik legnagyobb jóltevője, Hirsch báró mondotta, mert a jótékonykodás jegyében való

derüire-borura minden embert segíteni-akarás vészes következményekkel járhat.

Az ilyen általános pénzosztogatásnál a csavargók, a naplopók, a könnyen és munkanélkül megélni akarók a hangosak és elsőek, a jótékonyoknak pedig a szemérmes nyomort és inséget kell meglátnia, amely nem szól, nem követel; hangtalan és elrejtőzik, mint erdőszélén az ibolya, de ha az ilyen nyomort megszünteted, az állam és társadalomnak hasznos, munkás tagot szerzedél, míg az előttivel magadra szabadítottad, sőt szaporítottad a paraziták számát.

Nagy és általános szükség tehát a közjótékonyosság szabályozása és felette szükséges, hogy amikor az államhatalom gyakorol közjótékonyosságot, támogassa a társadalom is. Mert éppen a hatósági szervek nem eléggé finomak s idejük sincs rá, hogy a közsegítés munkáját jól teljesítsék az ilyen pénzosztogatásból éppen azok az előbb említett szemérmes inségesek nem kapnak, mert a hatóság a maga apparátusával az elrejtőzködő szemérmes inséget nem látja meg.

Itt van aztán nagy feladata a társadalomnak. És ma mi, mikor a feministák oly hangosan követelik jogaikat, szeretnők őket látni ebben a szép munkában. Hiszen a nők finom lelkük és ösztönükkel különösen hivatottak arra, hogy felismerjék az igazi, a leplezett nyomort.

A hatóság, melyet az akták tornya ugysis nyom, még akkor sem lenne arra képes, ha Argus-szeme volna is.

Magyar véreink pusztulásáról, talpra-állításáról van szó. És ezt bármily kiterjedt jótékonykodó akcióval el nem érhetjük. Ellenben a becsületes munka alkalmainak megteremtésével sokat segíthetünk. Ebben pedig már a hatóságnak van tennivalója.

— **Az őszi délvidéki hadgyakorlatok.** Az őszi nagy hadgyakorlatok között a legfontosabb a Délvidéken lefolyó hadgyakorlat lesz. A hadvezetőség a délvidéki hadgyakorlatokon akar meggyőződni arról, hogy egy esetleges háboru esetén mennyire számíthat a tartalékosokra és az újonnan megszervezett honvédtűzészre. A délvidéki hadgyakorlatok Lugos és Karánsebes között lesznek. A hadgyakorlatokban résztvesznek a 33-ik gyalogdandár 101., 37. és 39-es gyalogezredei, a 34-ik gyalogdandár 33-ik és 46-ik ezrede; az ellenség a 67-ik gyalogdandár 29-ik és 61-ik gyalogezredei, a 23-ik számú honvédtűzészalraj 45. és 46-ik gyalogdandárai. Ebben az ütközetben vesznek először részt a honvédtűzések. A hadgyakorlatokat szeptember 1-én fújják le.

Az élelmiszerhamisítás ellen.

Dr. Nagy Sándor alispán felhívta a vármegyei vegyvizsgáló állomás vezetőjét, a vármegyei gazdasági felügyelőt és az elsőfoku rendőrhatalóságokat, hogy a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek tilalmazásáról törvényt és a törvény végrehajtása tárgyában kibocsájtott utasítás rendelkezéseit szigorúan tartsák be.

Ismételten tapasztaltatott ugyanis, hogy nevezetesen a tej és tejtermékek piaci elárulásánál nincsen jelezve, hogy az árusított tej teljes tej-e vagy lefölözött, nincsen jelezve, a tejnek, turónak, a vajnak juhtól való származása; a lisztárúsításnál a lisztek számjelzés nélkül hozatnak forgalomba, a pékeknél és cukrászoknál nincsen jelezve, hogy a süteményekhez vaj helyett margarin használnak. Visszaélés észlelhető az élesztőknél is, amennyiben a legtöbb árukról hiányzik az élesztő minőségét jelző tábla, ahol pedig ez meg van, ott a jelzés rendszerint helytelen.

A paprikánál nincsen jelezve a minőség, valamint a köztisztaság követelményeinek sincs kellő módon eleget téve. A piacon árusított süteményfélék, cukorkák, husneműek letakarva nincsenek, aminek következtében ezek a cikkek a pornak, a szél által rávitt piszoknak és különösen pedig a

mindenféle piszkot stb. terjesztő legyeknek szabadon kivannak téve.

Kereskedők által hozatott salicilsav hozatik forgalomba és pedig „Dunstal” és „Oestkerol” elnevezés alatt, holott ezek tulajdonképpen kristályvizet tartalmazó nyers kémiailag nem tisztított cukorral kevert salicilsav áruk. A „Lalic” néven forgalomba hozott áru pedig tiszta, de cukorral kevert salicilsav, — arató-pálinka néven árusított szeszessital is az egészségre veszélyes anyagokat tartalmaz, tulajdonképpen nem egyéb mint vízzel hígított alkoholt, ahol azonban az alkohol sincs kellőképpen tisztítva s nagymennyiségben tartalmaz kozmaolajat. Ebből magyarázható ezek oleosósága és minthogy amilalkohol is lényeges mennyiségben fordul elő benne, a szívre hat és így az egészségre feltétlenül káros.

A közönség jogos érdekeinek és egészségének megóvása céljából az alispán felhívta a fent említett hatósági közegeket, valamint a helyhatósági orvosokat, hogy e vizsziállások megszüntetésére a megkívántató erélyességgel járjanak el.

— Szeged ráfizet a regáléra.

Szeged város 1895-ben 380,000 koronáért megváltotta az államtól a bor- és husfogyasztási adó szedését. A regálen a város szépen keresett, de az állam mindjárt az első három év elteltével 420,000 koronára emelte föl a megváltási összeget, amely 1910-ig 580,000 koronára emelkedett. Eddig a város is a regálék bérletén évről-évre átlag 100—120,000 koronát nyert. Az utolsó három évben azonban a helyzet lényegesen megváltozott. Előbb a borfogyasztási adók kezdtek csökkenni, mert a szegedi szőlőkben pusztított a peronospora s a filokszéra. Az idén ráadásul a husfogyasztási adójövedelem is annyira csökkent, hogy a város nemcsak attól a 100—120,000 koronától esett el, amit eddig évenként a regálékon keresett, hanem az idén az első félévben nyolcvanezer koronát rá is fizetett. A városi tanács a horribilis veszteség pótlásáról két módon kíván gondoskodni. Szeptemberben be akarják hozni a söritaladót és az 1913. év végével a regálék bérletét a város csak abban az esetben hajlandó újabb három évre megkötni, ha a megváltási összeget az állam aránylagosan leszállítja.

— **Gazdasági kultúra és műtrágya fogyasztás.** Pozsony megye jár elől gazdasági kultúrában, a melyet nyomon követ Nyitra, Moson, Fejér, Győr Komárom, Bars-

<p>Sziléziai dió-koksz a mindszei vasutálomnál kimérve és átadva métermázsánkiint 4 korona 80 fillér</p>	<p>Felapróztott tüzifa kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánkiint 2 korona 80 fillér</p>	<p>Nagy darabos porosz cséplőszén métermázsánkiint 4 korona</p>
<p>Kardos vásártéri gőzmalma és fakereskedése, Mindszei.</p>		

megye. Ezekben a megyékben van a legbelterjesebb gazdálkodás, ezeknek termései a legnagyobbak. S ha az egyes megyék szántóföld területét összehasonlítjuk műtrágya fogyasztásukkal azt találjuk, hogy Pozsony megye a múlt évben elhasznált 46 és fél kiló szuperfoszfátot holdanként, Nyitra 33, Moson, Fejér 27-27 kilogrammot. Komárom 24 Kgr. átlaggal szerepel. Ellenben Maramaros, Udvarhely, Csik stb. megyék holdanként egy kilogrammot sem használnak, de termésátlaguk messze mögötte marad amazoknak. A gazdaságilag előrehaladt vármegyék nemcsak sok szuperfoszfátot fogyasztanak egyik évről a másikra, hanem fogyasztásuk emelkedik, így Pozsony egy év alatt, holdankénti átlagban nyolc kilóval emelkedett. S mit bizonyít ez? Kétségtelenül azt, hogy a hol egyszer a műtrágya termésközpont tulajdonságát fölismerik ott a fogyasztás évről-évre nagyobb, csak a hol gazdasági közönyből nem lehet felrázni a népet, ott nincs érdeklődés. De meg is kell nézni, hogy él, hogyan boldogul a nép Pozsonyban, Nyitrában és árvíz nélkül is menyit inségeskedik Hunyadban, — s minden meg van magyarázva. Ott nincs gazdasági kultúra. És kérdés, mikor lesz?...

Öt körök ünnepe.

Miként nem is oly rég
bolgár szerb és görög
Összefogtak öten
a Mindszenti körök
Nagy az összetartás,
minek eredménye
Egy „soha se volt még“
mulatság reménye.

A tehénnyaralón,
Kurea-rét zöld gyepén
(Hol máskor szerényen
lapul meg a lepény)
Népünnepély készül
Szent-István ünnepén.
Kész van már a program,
ugy hallom hogy mesés,
Tombola, zsákfutás,
futball, lepényevés.

Mozsárdurrogás és
harangszóval vegyest
Hajnalban a helyi
rezesbanda ébreszt
Aztán megindul a
mulatságok sora
Annyi minden lesz, hogy
nem felejtjük el soha!

Zászlós felvonulás,
kítűnő tézene
Akinek nem tetszik,
e. m. a. f.
Nagy bicikliverseny
és grand póznamászás
Dísz tejfelevés és
verseny hordóugrás.

Kasztrendszer megszűnik,
szép egyetértésben
Gyönyörködünk majd a
szépek versenyében
Továbbá a programon
kívüli sok számban
Amiből biz' Isten
nem is tom hogy hány van?

Pozsgás arató lányt
ölel majd „a gentri“
(Kérjük hogy a bieskát
el ne hozza senki)
Csárdásversenyt rop majd
a fiatal s a vén
Taktust füttyül hozzá
revolvere csövén.

Váltogatva húzza
három malacbanda
(Nem lessz rendzavaró,
nem lessz handabanda)
Nem az a jelszavunk
„ne bánts, csak a belit“
Hisz ott lesz az úri
társaság, „az elit“
(Ujujujuj, érzem,
a szebb idők szelét).

Este tűzijáték,
Zenés takaródó
(Csak ozi meg ne gyűljön
ott kint a rakodó)
Pártkülönbség nélkül
ott leszünk mindnyájan
Különféle fajta öt körök
egy nyájban.

Új idők hajnala,
újjongva köszöntlek
Bocsásd meg, hogy ilyen
rossz rímekbe öntlek
S engedd, hadd kívánjam:
István-napi béke
Legyen szent és tartós!
Soh' se legyen vége!

Dörögnes.

HIREK

— **Halálozás.** Pacher Jenő okleveles gyógyszerész e hó 7-én este hosszas szenvedés után meghalt Mindszenten, szerető családja körében. A rokonszenves patikus halála őszinte részvétet keltett az egész községben, ahol kora ifjúságától kezdve mindenki szeretett és becsülte. Legutóbb Szerencsen működött s állítása szerint betegségét is ott kapta egy zimankós téli napon. Azóta állandóan betegeskedett s hiába keresett bajára gyógyulást, az orvosi tudomány nem bírta megmenteni az életnek. Temetése tegnap délután ment végbe, óriási részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Községi munkák vállalatba adása.** A járdaépítő bizottság múlt vasárnap délelőtt tartott ülésében adta vállalatba a község tulajdonát képező összes épületek és iskolák javítási munkálatait. A kőműves és ács munkákat Erhart István építési vállalkozó, az asztalosmunkát pedig Sere György asztalosmester kapta meg, mint legolcsóbb ajánlattevők.

— **A rendőrség államosítása.** A közigazgatás reformjában az első lépés a rendőrség államosítása lesz, amelyre vonatkozólag már kész is a javaslat a belügyminisztériumban. Ez a javaslat az ősszel a Ház elé kerül és 1914. január elsejével életbe lép. A javaslatnak fontos rendelkezése, hogy minden kir. ítélőtábla székhelyén, tizenegy városban, főkapitányi állásokat szervezzenek. A főkapitányok és helyettes főkapitányok közvetlen alárendeltjei a kapitányok lesznek, akik a kisebb városokban állanak a rendőrség élén. A főkapitányok hatásköre nemcsak a saját városukra, hanem a tábla területére is kiterjed. Az állam a vidéki rendőrségnek mai státusát csak részben fogja átvenni és a tisztikarba főleg jogvégzett fiatal erőket fog kinevezni. A nem jogvégzett tisztviselők megmaradnak ugyan állásukban, de előlépésre aligha lehet reményük. A törvény életbeléptetésétől kezdve

a főkapitány ítéletei nem a városi tanács elé kerülnek, mint eddig, hanem a tanácsi vélemény kihagyásával mindjárt másodfokban a belügyminiszterhez, amely eddig ez ügyekben harmadfokú hatóság volt.

— **Rendkívüli közgyűlés.** E hó 7-én Mindszenti község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott, Dr. Vecsery csódtömeggondnoknak a Vig Dániel-féle fogyasztási adóhátralékok ügyében tett intézkedése folytán. A közgyűlés kimondotta, hogy fogyasztási adókövetelését (3334 K és járuléka) fentartja, azonban hajlandó Dr. Vecsery tömeggondnokkal méltányos egyezséget kötni.

— **Új postautalványok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelkezése folytán nemsokára új postautalványürlapok kerülnek forgalomba. Az új ürlapokon egy célszerű változtatás lesz s így a kézbesítésnél nem lesz annyi baj, mint most a szelvény leszakításnál.

— **Meghívó.** A Mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre a mai napon a kör helyiségében délután 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

— **Beiratások az iskolákba.** A jövő 1913—1914. tanévi beiratásokat úgy a bel- mint a külterületi mindennapi és ismétlő iskolákban szeptember hó 1. és 2-án fognak eszközölni. A „Veni Sankte“ szeptember hó 15-én lesz s a rendes tanítások szeptember hó 16-án veszik kezdetüket. Azon tanulók szülői, akik tanköteles gyermekeiket bármely okból tanévkezdésben az iskolába járás kötelezettsége alul felmenteni, avagy ismétlő-iskolába átutaltatni kívánják, kérelmüket és annak indokait a beiratás alkalmával tartoznak előterjeszteni, mert tanév közben ily kérelemnek a gondnokság csak rendkívüli 1 különösen méltánylást érdemlő esetekben fog helyt adni. E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy az iparostanoncok beiratása szeptember hó 15-én fog eszközölni, a tanítás pedig szept. 18-án veszi kezdetét.

— **Szerencsétlenség a cséplőgépnél.** Vörös Károly Mindszenti gazdálkodónál állott szolgálatban Erhardt István fiatal legény. Most hogy Vörösék cséplőgépet a fiatal legény is segédkezett a gép körül, de oly szerencsétlenül, hogy egyik lába beleesett a dobba s a gyorsan forgó szerkezet térdéről leszakította Erhardt lábát. A szerencsétlen ifjunak Dr. Pity Sándor községi orvos nyújtotta az első segílyt. Beszállították a vármegyei kórházba.

— **Hatalmas újítás áll küszöbön.** Az államvasutak vonalain, mint mi is jeleztük, a földgázvilágítást vezetik be. A szükséges, sűrítőtelepek felállítását most kezdték meg és még a nyár folyamán elkészülnek a szükséges berendezéssel. A gázt acélpalackokba sűrítik és így szállítják majd az egyes állomásokra, ahol a gázvilágításra berendezett vasuti kocsik tartályába vezetik. Ezzel a rendszerrel a vasuti világítógáz

köbmétere fél fillérjébe kerül a magyar államvasutaknak, ami az eddigi világítási rendszerhez képest igen jelentékeny megtakarítást jelent. Egy 30 gyertyavilág fényű szakaszlámpa óránként 20 literet fogyaszt, tehát két fillér értékű világító anyag épen ötven óráig ég.

— **Népmozgó.** Múlt vasárnap este tartotta első előadását a Bertók-féle vendéglőben a Mindszenti Népmozgó, melynek mint halljuk — Mindszenti iparos a tulajdonosa, aki a mozit állandóvá szeretné tenni községünkben. Tekintve, hogy más kisebb községekben is van már állandó mozi, remélhető, hogy ez a vállalkozás sikerrel is jár jöhetnek a kezdet egy kissé nehéz lesz, mert most mindenki igen el van foglalva gazdaságában, illetőleg mezei munkálatokkal. Iparostársunk vállalkozásához sok szerencsét kívánunk, amit már azért is megérdemel, mert minden egyes előadásán más-más fővárosi újdonságok lesznek bemutatva.

— **Apadás mindenfelé.** Az ármentesítő társulattól nyert értesítés szerint úgy a Tisza, mint a Körös és Maros apadásban van. Ha az idő esőre nem fordul úgy remélni lehet, hogy 8—10 nap alatt medrében lesz mind a három folyó. Sovány vizagztalás! Mert az áradás az árterek veteményeit és szőlőtermését teljesen tönkre tette.

— **Tűzoltók figyelmébe.** A helybeli „Önkéntes Tűzoltó-Egylet“ működő tagjai ezúton is felhívottnak, hogy ma d. u. 3 órakor a község házában tartandó értekezleten, valamint az ezt követő gyakorlaton egyenruhában megjelenni sziveskedjenek. — Amennyiben az egylet beléletére vonatkozó fontos ügyek jönnek tárgyalás alá, kéretnek a tagok, a teljes számban való megjelenésre. A parancsnokság nevében: Vitos János.

— **Az állásközvetítő irodák alkonya.** A kereskedelmi alkalmazottak és a magántisztviselők érdekképviseletai sokszor panaszt tettek a hatóságoknál, a fővárosnál és a minisztériumban egyaránt, az állásközvetítő-irodák működése ellen. A fővárosban hat ilyen iroda van, amelyek ügynökeivel behálózva nemcsak a várost, hanem az egész országot s nagy szorgalommal vadásznak az állástalan alkalmazottakra. A hozzájuk vetődő tisztviselőt és a megszorult alkalmazottat, azután alaposan kihasználják; ha a jelentkezőnek nincs pénze, akkor ott is tartják, bizonyítványát elszedik tőle s ezzel lekötik őt az irodához annyira, hogy másutt meg sem kísérelheti az álláskeresést. Az ilyen alkalmazottat csakis olyan kereskedőhöz vagy vállalkozóhoz közvetítik, aki hajlandó előleget adni, vagy pedig vidéken van és a szerződő alkalmazottnak utazási költséget küld. Az előleg és a költség legnagyobb részét az iroda vágja zsebre közvetítő-díj címén. Sok esetben erre nincs is szükség, az állástalan alkalmazottnak van valami kevés pénze, amit lassankint elszednek tőle. A sürün előforduló panasz már rég foglalkoztatja a kereskedelmi minisztériumot s a kormányhatóság teljesen előkészítette e fontos szociális kérdés megoldását.

Mint értesülünk, Harkányi János báró kereskedelmi miniszter legközelebbi rendeletet ad ki az állás-közvetítő irodák ellen. A miniszter rendelkezése folytán 1914. január elsejétől az állás-közvetítő-zugirodák megszűnnek s a hatóságok a részükre kiállított igazolványt bevonják. A közvetítés a jövő esztendőktől fogva egyedül az alkalmazott egyesületeinek kezében lesz. A kereskedők tudni fogják, hogy csakis az egyesületek révén juthatnak megfelelő munkaerőhöz és épen azért csak az egyesületi díj mentes közvetítőtől fognak kérni tisztviselőt.

— Gyanus macskaharapás.

Ormándi János Mindszenti fuvaros észrevette, hogy macskája nagyon megdézsmálja aprójószágállományát. Napról-napra tűntek el udvarából a szépen kifejtett csirkék, melyeket a hároméves kandur fogyasztott el, pompás étvágygyal. Szerdán este is rajtesipte Ormándi a macskát, amint csirkét fogyasztott. Dorongot kerített hamarost elő a gazda s a macska felé sujtott. A macska szembeszállt gazdájával; neki ugrott s beleharapott lábszárába. Ormándi a macskát rögtön agyonütötte, de miután a lábán levő seb elmérgesedett, orvoshoz fordult. Az orvos gyanusnak találta a sebet s az elhantolt macskát felásatta. Kitént, hogy a macska veszett volt. Ormándi tegnap Pestre utazott, hogy a Pasteur-intézetben beoltassa magát.

— Tisza István hódmezővásárhelyi diszpolgársága.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Hódmezővásárhelyi törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg a város diszpolgárává választotta meg gróf Tisza István miniszterelnököt. A közgyűlési határozatot több törvényhatósági bizottsági tag meglebebbzte a belügyminiszterhez, aki azonban a felebbezést elutasította. A felebbező törvényhatósági bizottsági tagok erre a közigazgatási bírósághoz fordultak panaszszal. A közigazgatási bíróság végzése tegnap érkezett le Hódmezővásárhelyre. A bíróság a panaszt elutasította, bírői hatáskör hiányában.

— Nagy bajok a szőlőben.

A több, mint egy hónapja tartó nedves és viharos időjárás következtében a peronospora igen nagy mértékben támadta meg szőlőinket. Sok helyen a levélzet már is egészen elpusztult, ezen felül pedig nagy mértékben lépett fel a fürt peronospora és az oidium, úgy hogy a fürtök legnagyobb része elfeketedik és elpusztul. A lakosság e bajokkal szemben majdnem tehetetlen, mert még a leggondosabb szőlőtulajdonosok védekezése is kárbavesztett fáradság és költségek volt a rossz időjárás miatt. Bizony az idén is szomorú szüret lesz s a mutatkozott szép termésből jó, ha egy negyedrészt megmarad.

— A cukor, mint orvosság.

A cukornak rendkívül tápláló hatása a szervezetre, általános elismert tény. Hogy azonban gyógyító ereje is van, arról az orvosi tudomány mindeddig nem tudott, holott réges-régen helyet foglalt már a

cukor a háziszerek sorában, és nagyanyáink nem egy esetben vették elő különféle bajoknál. A Provence asszonyai például ősidők óta a szülési fájdalmak gyorsabb lefolyását tulajdonítják a cukor élvezetének és e megfigyelés helyességét igazolja dr. Preingnek a statisztikája, amely szerint a párisi cukorgyári munkások általában rendkívül gyorsan esnek túl a szülési fájdalmakon. Állítólag a negyedóránként 10—15 grammnyi adagokban bevett cukornak elmaradhatatlan a jó hatása a szülő nőknél és miután ez valóban ártalmatlan és veszélytelen szer a laikus próbát tehet vele. Más célokat szolgál viszont a cukor a hashártyagyulladásoknál, amely betegség eseteiben szintén kísérleteztek már cukorral. Tudvalevő, hogy a testbe került cukor erjedésbe megy át és tejsavvá válik. A baktériumok legtöbbje azonban nem él meg savanyu talajban, lasankint kihál és ily módon megszabadul a szervezet az ártalmas, infekciót okozó baktériumoktól. Szívizom megrepedésénél és az ezzel járó szívgyöngeségnél szintén ajánlatos a cukorfogyasztás. Ez esetekben a cukornak gyógyító hatása úgy magyarázható, hogy mindig munkában levő izmok számára a cukor az erőadó fűtőanyag és miután a szív az a szerv, amelynek állandóan a legnagyobb munkát kell végezni, tehát lehetőleg nagy adag fűtő és erőadó anyagra is van szüksége. Ennek tulajdonítható, hogy újabb rendkívül sok cukorral táplálják a szívbetegségeket, amit többnyire édes tésták formájában fogyasztanak, de ajánlatos a datolya-kúra is számukra, mert ez tartja — cukor tartalom dolgában — a rikordot a gyümölcsök között.

— **Hogy hívták.** A jegyzőhöz beállít egy atyafi.

— Jegyző ur — mondja — meghalt a feleségem. Tessék az írást róla kiállítani.

A jegyző, aki egyuttal anyakönyvvezető is, hozzá fog az írást kiállításához és megkérdezi az özvegyi sorsra jutott embertől:

— Hogy hívták a feleségét?

— Azt én már nem tudom, tekintetes jegyző ur.

— Nem tudja?

— Nem én.

A jegyző faggatni kezdi az embert:

— Hát hogyan hívta kegyelmed a megboldogultat?

Az ember gondolkozik egy darabig, azután kiböki:

— Hát csak úgy: hallod-e, hé!

— **Az Érdekes Ujság meglepetése.** Az Érdekes Ujság minden száma meglepetés, a most megjelent huszadik szám azonban külön meglepetéssel is szolgál. Négyhónapi fennállása után ez a páratlanul népszerű vált képes hetilap azzal hálálja meg a közönség állandónak bizonyult rokonszenvét, hogy irodalmi, művészeti és szociális pályakérdésekre összesen hater korona pályadíjat tűzött ki. Ezeknek a pályadíjaknak egy része azt a célt szolgálja, hogy a legtekélyesebb irodalmi, művészeti és fotografiai pályamunkák még szebbé és gazdagabbá tegyék Az Érdekes Ujságot, ami természetesen első sorban a közönség érdeke is, de van azonkívül egész sor olyan pályadíj is, melyre a közönség minden egyes tagja pályázhat. Az Érdekes Ujság közkedvelt állandó mellékletei a maguk szűkebb közönségéhez külön pályakérdéseket is fognak kitűzni. Kétségtelen, hogy ez a nemcsak magyar viszonyokhoz

képest, de külföldi mérték szerint is impozáns pályadíj a maga várható dus eredményével a legkellemesebb meglepetés lesz Az Érdekes Ujság közönségének.

— **A csoda.** A tanító szerette volna, ha a kis diákok a „csoda” szó fogalmával tisztába jönnek. Felszólított tehát egy fiút.

— Mondd csak, fiam, mi az, ha egy cserépfedő leesik a torony tetejéről, de semmi baja nem történik...

— Baleset! — válaszolt a fiú.

— Nem; a cserépfedő ismét felmászik a toronyra és újra leesik, de ismét nem lesz semmi baja. Mi az?

— Az? Az már ügyetlenség...

— No és ha harmadszor is felmegy, leesik és baj nélkül felkel?

— Rossz szokás! — feleli rendületlenül a fiúcska.

— **Nők és férfiak.** Eddig az volt az általános nézet, hogy a nők nagyobb számmal élnek a földön, mint a férfiak. Támogatta ezt a nézetet különösen az a körülmény, hogy Európában tényleg ez az eset áll fenn és régebben másutt még nem igen tartottak pontos népszámlálásokat. Most azonban már a világ összes országaiban meglehetősen pontos népszámlálásokat végeztek s az újabb eredmények határozottan reá cáfolnak a régebbi nézetre. A földön legújabb becslések szerint mintegy 1700 millió ember lakik és ezek közül a nemi arányt 1038 millió embernél lehetett megállapítani. Európában 1000 férfira 1027 asszony, Afrikában 1045, Amerikában 946, Ázsiában 961 és Ausztráliában 937 nő jut. A legtöbb nő van Ugandában, ahol 1467 asszony jut 1000 férfira, a legkevesebb Alaszkában, ahol csak 390 nő jut 1000 férfira. Az átlagos számarány pedig az egész földön az, hogy 1000 férfira 990 nő jut.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.

Ára 6 fillér.

— **Az időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint lényegtelen hőváltozás, még sok helyütt esővel vagy zivatarokkal várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, sok helyütt csapadék és zivatarokkal. Déli hőmérséklet: 17.4. C. Meteor szeriint augusztus havának változási napjai: 9—13—16—19—24—26—29—30—31-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk: 13. zivataros vagy viharos, 24. szeles,

26. hősülyedéssel viharos, 29. meleg, 30. igen meleg jelleggel, úgy hogy augusztus vége felette változó jellegű időt ígér, míg többi része különben normális lejárás mutat. Szeptember havának változási napjai: 1 7 9—15—16—22—23—27—29—30-ra esnek. Ezek közül a legerősebb hatásnak: 1. csapadékos, 9. szeles, esetleg zivataros, 15. száraz meleg, 22. hűvös szeles, esetleg viharos, 29. csapadékos.

2231/tkv. 1913. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Apró János és neje Bánfi Veron végrehajthatónak Seres Balázs végrehajtást szenvedő elleni 425 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a szentesi kir. járásbiróság területén levő Mindszent község ludasoldali dűlőben fekvő a mindszenti 1357. sz. betétben A. I. 1—3 s. sz. alatt felvett jószágtestből Seres Balázs (kinek neje Apró Emerentia) nevén álló felelő részére az árverés 625 K 50 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlant az **1913. évi szeptember hó 1. napján délelőtti 9 órakor** Mindszent község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Kelt Szentesen, 1913. évi június hó 9-én. A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Katkics s. k.
kir. jbró.

A kiadmány hitelül:

(Olvashatatlan aláírás)
kir. telekkönyvvezető.

A „MINDSZENTI LAP” telefonszáma : 9.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen, drága jó fivérünk temetésén mély fájdalomukat résztvételükkel enyhítették, fogadják érte hálás köszönetünket.

Mindszent, 1913. évi aug. hó 9-én.

A Pacher-család.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

Vizit-
fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképészeti
műtermében Mindszenten

Hirdetmény.

Pető Ernesztina
tulajdonát képező Pallavicini-
tér 128. szám alatt lévő ház-
ban (régí Schönfeld-féle ház)

2 üzlethelyiség

szepember hó 1-re haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet augusztus
5-étől a helyszínen.

Tisztán és világosan
úgy kérje és
fogadja el, ha, szappant vesz,
hogy

**KOLOZSVÁRI
(HEINRICH-féle)**

- Glycerin szappan
- Tojás "
- Mandula "
- Márvány "

A kolozsvári gyógyszappan-gyár
azért lett **világhírű**, mert a leg-
drágább és teljesen **ártalmatlan**
anyagból készíti szappanait. ✽

Dr. Genersich Margit
szemész-főorvos

Rendel: délután 2—4 óráig.
Hódmezővásárhely
Ferenc József sugár-út 2. sz. emelet.

**Művészi
képeskártyák**

csupa sláger
ujdonságok!
Legnagyobb
választékban
kaphatók

HorváthAntal
papírárusnál
Mindszenten.

**Dívtos
levélpapírok**
nagy raktára

Kiadó lakás!

A Szabadság-utca 215. számú
házban egy lakás, mely két
szoba és hozzátartozókból áll,
szepember hó elsejére
haszonbérbe kiadó. — Bővebb
értesítés Fogas János ház-
tulajdonosnál nyerhető. 3—3

**Gabona-
bevásárlás!**

Értesítem a t. közönséget, hogy
a szegedi Back-malom részére a
buza-bevásárlást átvettem és azt
Mindszent, Szegvár és környékére
tovább folytatom. Veszek minden-
féle gabonát a legmagasabb áron
és az újbuza árát előre kifizetem.
Zsákot a eséplésre adok.

Weisz Miksa,
a szegedi Back-malom bevásárlója.

MŰVESZIES
NYOMTATVÁNYOK
GYÁRTÁSA

**HORVÁTH
ANTAL
MINDSZENT**
KÖNYV- ES MŰNYOMDA
INTERUBAN: TELEFON: 9

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcs és számarköhögés ellen a

**Kaiser-féle
mellkaramellákat**
a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg
hitelesített bizo-
nyítvány orvosoktól és magá-
nosoktól kezességet nyújtanak
a biztos hatásról.

**Kiváló jó hatású és
kellemes ízű bonbon.**

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboza 60 fillér.

Mindszenten kapható:
Katona István gyógyszerárában
és Korom Lajos kereskedésében.

**Néhány szó
tisztelt hirdetőinkhez!**

1. A hirdetés irálya tiszta és értelmes le-
gyen, eredetiség ne hiányozzék belőle.
2. Hirdetésének elrendezésekor ne kér-
dezzon meg boldog-boldogtalant, hanem
kérje ki a szakember tanácsát és azt
fogadja meg.
3. A szöveg arányban álljon a hirdetés
nagyságával. Fizessen inkább néhány
sorral többet, az áttekinthetőség na-
gyobb, ami a hirdetés hatását növeli.
4. Minél többször hirdet, annál ismertebbé
vállik cége, annál nagyobb lesz forgalma
és keresete.
5. Korán adja fel hirdetését, nem pedig
az utolsó percben, akkor a hirdetés
kivitele is gondosabb lesz, meg jobb
helyre is kerül.
6. Fogadja meg e tanácsokat, előnyben fog
lenni konkurrensével szemben.

Ha már mindent megpróbált,
ha már mindenben csalódott,
úgy vegyen egy üveg egyedül valódi
Hungária Sósorszeszt,
mert ez az egyedüli sósorszesz,
mely a párisi kiállításon is a legma-
gasabb díjat Grand Prix Páris nyerte.
Főelárúító Mindszenten:
Katona István gyógyszerárára.

**MODERN
BÉLYEGZŐT**

ruggyantából vagy rézből
hivatali, kereskedelmi v.
magánhasználatra, kiváló
anyagból, legtartósabb és
legszebb kivitelben olcsó
áron és bérmentve szállít
HORVÁTH A.
gummibélyegzőgyára
Mindszent

Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főutcán levő nagy-
vendéglőmet összes berendezés-
sel, házzal együtt — más vállalat
miatt — örökáron eladom,
esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem,
1 kisterem, 1 söntés, üvegezett fő-
lyosó, fásított kerthelyiség, szalélli,
fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik
új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári
konyha, éléskamra, magtár, jég-
verem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy
pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás!
Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni
szándékozókknak szívesen ad bővebb
felvilágosítást a tulajdonos:
Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen **újjonnan**
épült házamat is eladom, vagy
haszonbérbe kiadom!

Egy jó családból való ügyes fiu
fodrász-tanulónak
fizetéssel felvétetik
Töröcsik Ferenc fodrász-üzletében.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. Főüzlet: **Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióközetek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyítisztító-és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően
an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezé-
semre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy a **legkényesebb izlést**
igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes meg-
elégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani

M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmulthatatlan kivitel-**
ben vegyileg tisztítok: mi-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat,
hímzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövettüggönyöket stb., stb.
Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztí-
tásával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszírozás**
varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan ki-
javíttatnak szabó-osztályomban. — **Gyászszertben** szövet- és selyemruhák,
valamint férfi-öltönyök **szoron kívül** festetnek egész feketére. — **Külön-**
legesség: struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.
Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el.
Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szíves megrendeléseket kér
Lucza József, vegyítisztító és kelmefestő.
Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!